

Mäksa valla eelarvestrateegia 2016-2019

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Sotsiaalmajanduslik keskkond	4
1.1 Eesti majanduskeskkond	4
1.2 Mäksa vald	7
2. Põhitegevuse tulude prognoos	9
2.1 Maksutulud	9
2.2 Muud tulud	9
3. Põhitegevuse kulude prognoos	11
3.1 Põhitegevuse kulud	11
4. Investeermistegevus	14
4.1 Investeeringud	14
5. Finantseerimistegevus	17
5.1 Kohustused	17
6. Finantsdistsipliin	18
6.1 Riskid ja võimalused	20
7. Kokkuvõte	21

Sissejuhatus

Mäksa valla eelarvestrateegia 2016–2019 koostamise lähtealuseks on Mäksa valla arengukava 2014–2026, riigi eelarvestrateegia 2016–2019, Rahandusministeeriumi poolt koostatud 2015 a. stabiilsusprogramm ning riigi eelarvestrateegia 2016-2019, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus ja kohaliku omavalitsuse korralduse seadus.

Mäksa valla eelarvestrateegia 2016–2019 koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks kavandatud tegevuste finantseerimiseks. Valla eelarvestrateegia peaesmärgiks on pikemas perspektiivis jätkusuutliku eelarvepoliitika ning kooskõla tagamine kõigi kavandatud tegevuste elluviimisel.

Vallaeelarve põhitegevuse tulude maht on 2016. aastaks prognoositud ~ 1,546 miljonit eurot ja põhitegevuse kulude maht ~1,410 miljonit eurot. Põhitegevuse tulem on prognoosi kohaselt eeloleva nelja aasta vältel positiivne. Kohustuste maht on 2016.a. ~ 761 tuhat eurot ja netovõlakoorumus 41,9%. Potentsiaalne laenuvõimekus on investeringuteks järgnevateks aastateks ~0,28 miljonit eurot. Laenukoormuse suurenemisel tuleb arvestada nii laenu tagasimakse kui ka laenu teenindamisega seotud kuludega.

Mäksa valla eelarvestrateegia annab ülevaate Eesti majanduskeskkonnast ja valla finantsolukorrast, toob välja põhitegevuse tulude ja kulude prognoosi, investeerimis- ja finantseerimistegevuse, likviidsete varade muutuse, võimalikud riskistsenaariumid ning sätestab finantsdistipliini tagamise meetmed.

Eelarvestrateegia on kooskõlas Mäksa valla arengukavaga aastateks 2014 kuni 2026. Mäksa vallavolikogu vaatab eelarvestrateegia üle ja kinnitab esitamiseks Rahandusministeeriumile hiljemalt 30.oktoobriks.

1. Sotsiaalmajanduslik keskkond

1.1 Eesti majanduskeskkond

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvab riikliku majandusproгноosi põhistsenaariumi kohaselt 2015. aastal 1,7% ja 2016. aastal 2,6%. Aastaks 2017 võib oodata majanduskasvu kiirenemist 3,4%-ni, mille järel hakkab kasvutempo taas aeglustuma kogutoodangu lõhe sulgumise ning töötajate arvu vähenemise tõttu.

Rahandusministeeriumi 2014. aasta prognoosi järgi nähti ette 2015. aastaks Eesti majanduse kasvu 2,5 protsenti. Siiski 2015. aasta esimeses kvartalis pidurdus Eesti majanduskasv järsult, kuid kiirenes taas teises kvartalis. Kokkuvõttes aeglustus kasv esimesel poolaastal 1,6%ni, mille peapõhjuseks on väliskeskkonna nõrkuse tõttu vähenenud eksport. Suurim osa majanduskasvust tuli kiire käibemaksu laekumise toel kasvanud netoototemaksudest. Majandusaktiivsuse tõusu teisel poolaastal veel ei oodata ja 2015. aasta kokkuvõtteks on oodata majanduskasvuks 1,7%.

2016. aastast on oodata välisnõudluse taastumist, mis suurendab ettevõtete ekspordivõimalusi. Koos sellega peaks suurenema sissenõudlus ettevõtjate ja tarbijate kindlustunde paranemise kaudu.

Palgatulu kasv on SKP statistika kohaselt Eestis juba üle kolme aasta ületanud majanduse nominaalkasvu, ehk lisandväärtuse jaotus töötasu ja kapitali vahel on üha enam töötajate poole kaldu. 2015. aasta algseks on aga palgatulu osakaal SKPst tõusnud üle normaaltaseme, ulatudes 48%ni. Selle on tinginud stabiilselt kiire palgatulu kasv ning nominaalse majanduskasvu aeglustumine, mille tõttu tegevuse ülejääk ehk kasumid aga on SKP statistika kohaselt olnud juba 2013. aasta lõpust alates selges languses. Eesti palgatulu suhe SKPsse tõusnud Euroopa Liidu keskmise lähedale, mida ei saa pidada tasakaaluliseks, muuhulgas arvestades töötajate keskmisest madalamat tööjõu maksukoormust. Seega on oodata vaatamata majanduskasvu kiirenemisele lähikvartalitel palgakasvu edasist aeglustumist, mis 2016. aastal kokkuvõttes jõuab 4,5%-ni. Palgakulude suhet SKPsse aitab veidi parandada tööjõu maksukoormuse vähendamine, tulenedes nii tulumaksuvabastuse tõusust (füüsiliste isikute maksuvaba tulu tõuseb praeguselt 154 eurolt kuus 205 euronit kuus aastaks 2019) kui ka sotsiaalmaksu määra langetamisest 32,5%-ni 2017. aastal ning 32%-ni 2018. aastal.

Tarbijahinnad on languses alates möödunud aasta suvest ja seda tingituna väliskeskkonna energiatoote ja toidu odavnemise tõttu. Hinnalanguse põhi jäi 2015. aasta algusesse, kui nafta hind alanes kuue aasta madalaimale tasemele ja lisaks tuleb siinkohal arvestada Põhjamaade madala elektri börsihinnaga, mis läbi paranenud ülekandevõimsuste siinseid elektrihindu languses hoiab. Augustis olid tarbijahinnad 0,3% madalamad kui aasta tagasi.

Toiduhindade alanemist välisturgudel on soosinud globaalne ülepakkumine ning nõrgenenud nõudlus. Teenuste ja tööstuskaupade hinnamuutust kajastav baasinflatsioon on püsinud madalana (juulis 0,9%). Seda on soosinud tasuta kõrgharidus, soodsamast kütusehinnast tingitud transporditeenuste odavnemine ning välisturistide vähenemisega kaasnenud soodsam majutuse hinnatase. Euro nõrgenemisega pole märgatavat mõju tööstuskaupade hindadele kaasnenud.

Aasta alguses toimunud alkoholiaktsiisi tõstmise tulemusena on alkohoolsed joogid ligi 8% kallimad kui aasta tagasi.

2016. aastal kiireneb inflatsioon 2,0%ni välistegurite negatiivse mõju taandumise, lisanduvate aktsiisitõusude ning sisemaiste tegurite järk-järgulise tugevnemise tulemusena. Mootorikütuse ja elektri hinnalangus taandub, samas gaasi odavnemine kodutarbijatele jätkub. Sisemaistest teguritest kiireneb teenuste hinnatõus tasuta kõrghariduse ning kütuse odavnemisest ja turistide poolt mõjutatavate teenuste odavnemise taandumise tõttu. 2017. aastal võib oodata inflatsiooni kiirenemist 2,9%ni hoogsamast palgakasvust tingitud teenuste kiirema hinnatõusu, välistegurite suureneva panuse ning riigipoolsete meetmete mõjul.

Eratarbimise kasv ületab ootusi, kuid investeringute vähenemine jätkub seoses madala kogunõudluse püsimisega ning tootmisvahendite piisavusega selle rahuldamiseks. Natukene kompenseerib madalamat investeerimisaktiivsust oodatust tugevam eratarbimine, kuna tarbijahindade langustrend kestab varem oodatust kauem ja see tõstab sissetulekute ostujõudu. Sisenõudluse kasvutempo jääb 2015. aastal kevadel prognoositust madalamaks.

Investeeringute langustrend, mis algas 2014. aasta teises pooles on 2015. aasta esimesel poolaastal jätkunud ja eelmise aasta 3%-ne langustempo on süvenenud 9%-ni. Suurima negatiivse panuse on viimase nelja kvartali jooksul andnud ettevõtlussektor, kus langustempo ulatub 10%-ni. Valitsemissektori investeeringud pöördusid 2015. aasta teises kvartalis taas tõusule, kuid üllatavalt oli esimesel poolaastal negatiivne kodumajapidamiste panus. Investeeringute kasv aastases võrdluses peaks taastuma 2015. aasta teises pooles ning pöörduma kõigi sektorite kaasabil aastases arvestuses 2016. aastal 4% kasvule.

Kaupade ja teenuste eksport 2015. aasta alguses nõrgenes peamiselt Venemaa majandusolukorra halvenemise ja rubla odavnemisega kaasnenud impordi suure languse tõttu. Kaupade ekspordi vähenemine Venemaale oli esimesel poolaastal laiapõhjaline ning langus ulatus 40%-ni. Ekspordi toetas jätkuvalt Rootsi tugev nõudlus, kuhu kaupade väljavedu suurenes 12%. Teenuste eksport jääb eelmise aasta tasemele veo- ja reisisteenuste ekspordi nõrkuse tõttu, millest viimane on seotud Soome ja Vene turistide vähenemisega. 2015. aasta kokkuvõttes võib oodata kaupade ja teenuste ekspordi 0,5%-st langust. Riiklike majandusprognooside kohaselt võib välisnõudluse paranemist oodata 2016. aastal, kui peamiste kaubanduspartnerite majanduskasv kiireneb paraneva globaalse nõudluse ja Venemaa majanduslanguse taandumise toel. Ekspordi kasv kiireneb sarnases tempos välisnõudlusega, ulatudes 2016. aastal 3,5%-ni ning stabiliseerudes prognoosiperioodi lõpus 5,5% juures. Suuremal määral toetab välisnõudlust Rootsi, kelle majandus jätkab lähiaastatel kiiret kasvu.

Import väheneb 2015. Aastal kokku 1,5%, samas investeerimisaktiivsuse suurenemise ning ekspordiks vajalike komponentide ja tooraine suureneva sisseveo tõttu suureneb kaupade ja teenuste import 2016. aastal 4,0%. Järgnevatel aastatel impordikasv kiireneb kooskõllaliselt sisenõudluse ja ekspordi arengutega.

Tööturu arenguid mõjutab olulisel määral 2016. aasta keskpaigast rakenduv töövõimereform, mis aitab osalise töövõimega inimestel tööturule naasta. Kuna võib arvata, et tööturule naasvate töövõimetuspensionäride oskused ei vasta tööturu vajadustele ning ettevõtete võimekus nende palkamiseks on esialgu madal, siis kaasneb reformiga esmajärjekorras tööpuuduse suurenenenine

alates 2017. aastast. Tööõimereformi positiivne mõju läbi täiendava hõivatute arvu suureneb järk-järgult. Keskmise palga kasvutempo ei ole senini nominaalse majanduskasvu aeglustumisele oluliselt reageerinud, mistõttu lisandväärtuse jaotus on üha enam tööjõu poole kaldu ning kasumlikkus on langenud allapoole normaaltaset. Seetõttu on oodata lähiajal üldist palgakasvu aeglustumist. Välisnõudluse kosumise eeldusel peaks 2017. aastast alates nominaalpalga kasvutempo taas kiirenema. Palgatulu suhet lisandväärtusesse aitab parandada ka tööjõumaksude alandamine.

Maksudiste tulude laekumise 2015. aasta prognoosi on võrreldes kevadega suurendatud 183,6 mln euro võrra 5 978,4 mln euroni. Enim suurendati juriidilise isiku tulumaksu ja käibemaksu laekumise prognoosi, ainsana vähendati alkoholi- ja tubakaaktsiisi prognoosi. Maksutulud (ilma edasiantavate maksudeta, vt definitsiooni alapunkti lõpus) kasvavad perioodil 2016–2019 keskmiselt 5,6% aastas. Aastatel 2016–2019 suurendavad maksulaekumisi alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi tõstmine ning üüritulu süsteemi korrastamine. Edasiantavate tulude laekumise prognoosi suurendati võrreldes kevadprognoosiga 6 mln võrra 1 181,0 mln euroni.

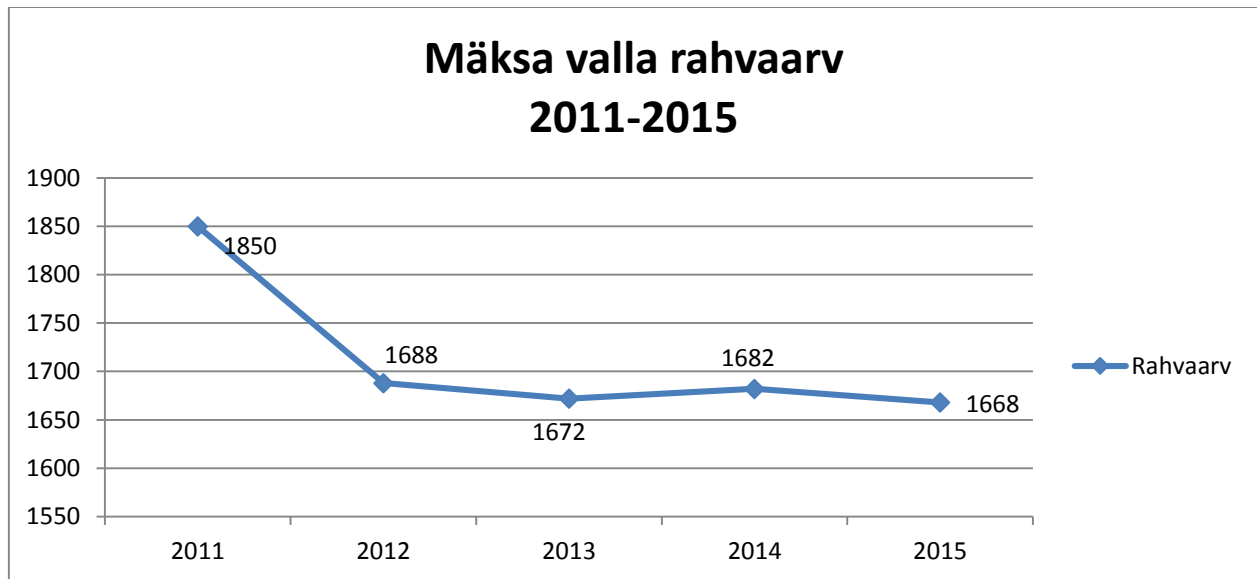
Tehniliselt suurendab maksukoormust ka maksusoodustuste piiramine – koolituskulude mahaarvamise piiramine, täiendava teise lapse maksuvaba tulu fikseerimine 154 eurol kuus ja füüsilise isiku tulumaksu mahaarvatava ülempiiri vähendamine 1200 eurole. Maksukoormust vähendavad sotsiaalmaksu langetamine 32%le, maksuvaba tulu tõstmine 205 eurole kuus ja pensionide täiendava maksuvaba tulu tõstmine 225 eurole kuus. Kokkuvõttes kasvavad maksutulud aastatel 2016–2019 aastakeskmiselt veidi aeglasemalt kui nominaalne SKP ja maksukoormus langeb 2019. aastaks 33,0%-le SKPst.

Eesti valitsussektori võlg suurenes 2014. aastal 10,4%ni SKPst, ulatudes nominaalselt 2 073 mln euroni. Võlakoormuse suurenemise peamisteks põhjusteks olid kohalike omavalitsuste võlakoormuse suurenemine ning EFSFi poolt väljastatud laenude mahu kasv.

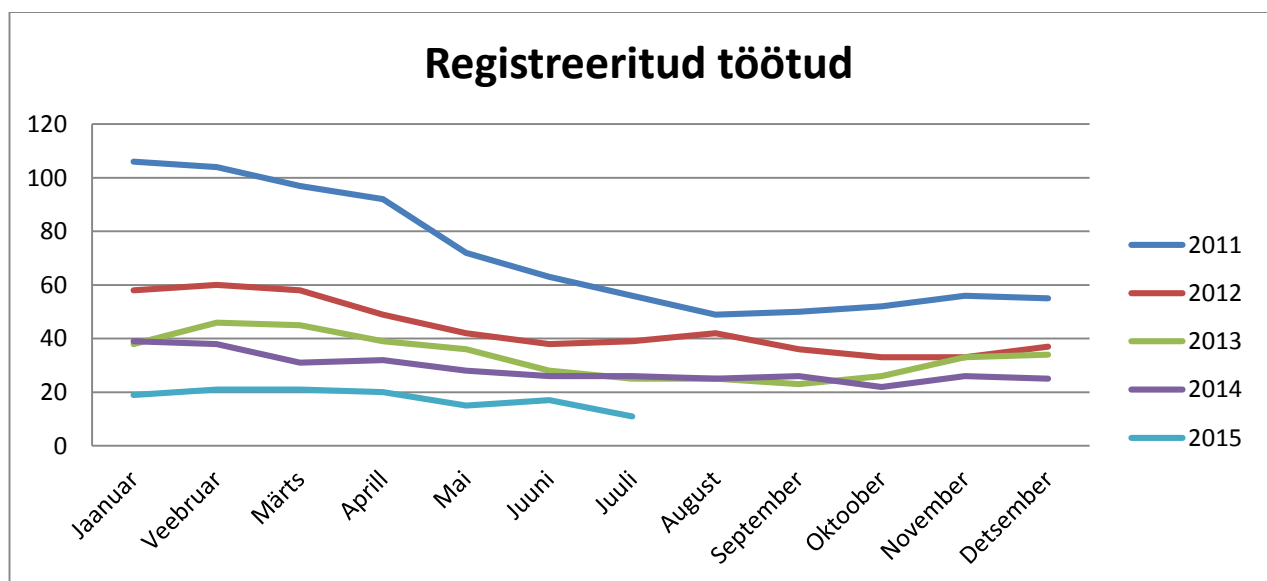
Kohalike omavalitsuste võlakoormus suurenes 2014. aasta jooksul 78 mln euro võrra, SKPst moodustas omavalitsuste võlg 3,8%. Seoses vajadusega finantseerida negatiivset rahavoogu on kohalike omavalitsuste puhul tulevikus ette näha nominaalse võlataseme järk-järgulist kasvu ning laenukoormus tõuseb prognoosiperioodi lõpuks 957 mln euroni, püsides protsendina SKPst 3,7-3,8% piires.

1.2 Mäksa vald

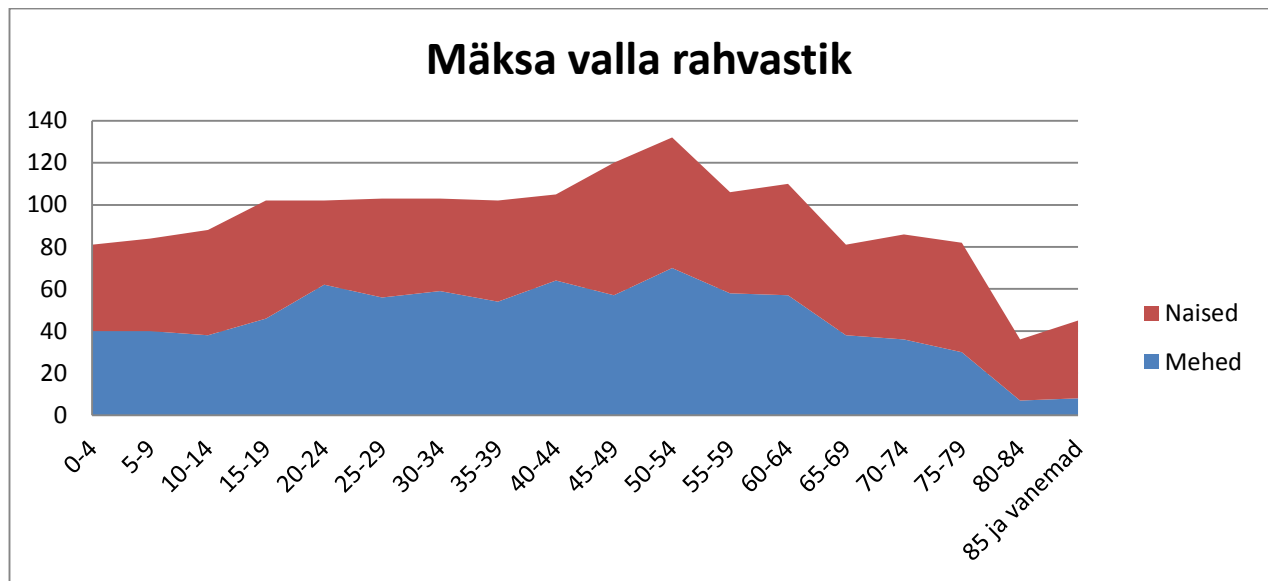
Mäksa valla rahvaarv on viimase viie aasta jooksul peamiselt vähenenud 2014 aastal oli aastaks väike tõus, kuid 2015. aasta seisuga on taas rahvaarvu langus. 2015. aasta 1. jaanuari seisuga elab Statistikaameti andmete alusel Mäksa vallas 1 668 elanikku (vt *joonis 1*). Töötute arv on aasta-aastalt vähenenud (vt *joonis 2*). Mäksa valla naiste ja meeste vanuselisest osakaal on leitav rahvastikku kajastavalt jooniselt (vt *joonis 3*).

Joonis 1. Mäksa valla rahvaarv aastatel 2011-2015. Andmed: Statistikaameti kodulehelt 22.09.2015;

Joonis 2. Mäksa valla töötud 2011-2015. Andmed: Statistikaameti kodulehelt 23.09.2015;

Joonis 3. Mäksa valla rahvastik. Andmed: Statistikaameti kodulehelt 23.09.2015;

MTA andmetel on 31. august 2015. aasta seisuga elanike arv võrreldes 2014. aastaga vähenenud 33 võrra. See pole aga vähendanud tulumaksu laekumist võrreldes eelmise aastaga. Veel enam, prognoositav tulumaks laekumine arvestades 2014 aastat on 9%-ses kasvus. 2015. aasta keskmine tulumaks ühe elaniku kohta on 357 eurot.

Valla pindala on 136,5 km² millest 33,7% on haritavat maad, 34,43% metsamaad ja 4,40% looduslikku heinamaad. Suure osa valla pindalast moodustab Emajõe-Suursoo.

Valla territooriumil asub 16 küla. Keskmine asustihedus on 12,26 inimest ruutkilomeetri kohta. Maavaradest leidub vallas ehitusliiva, ehituskruusa, turvast, järvemuda ja järvelupja.

Vallavalitsuse hallatavad asutused on Melliste Algkool-Lasteaed, Melliste Raamatukogu ja Vööpste Raamatukogu.

Mäksa vallal sõltuvaid üksusi ei ole (KOV üksuse finantsjuhtimise seaduse mõistes).

2. Põhitegevuse tulude prognoos

2.1 Maksutulud

Üksikisiku tulumaks on kohalike omavalitsuste olulisemaks tuluallikaks. Üksikisiku tulumaksust laekub alates 2014 aastast 11,60% rahvastikuregistrisse kantud aadressiandmete alusel isiku elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele.

Tabel 1. Maksutulude laekumise prognoos aastani 2019

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Maksutulud	860 990	917 400	952 600	989 208	1 027 280	1 066 875
sh tulumaks	816 266	880 000	915 200	951 808	989 880	1 029 475
sh maamaks	44 724	37 400	37 400	37 400	37 400	37 400

Lisaks Rahandusministeeriumi stabiilsusprogrammis välja töötatud majanduskeskkonda iseloomustavatele arvnäitajatele saab tugineda tulumaksu prognoosimisel Mäksa valla asukohale (Tartu linna lähedus), mis annab võimaluse sissetulekutel kasvada vähemalt Eesti keskmiste sissetulekute kasvu tempos. Eeldustest tulenevalt on kavandatud valla tulumaksu laekumise kasv alates 2016.a ca 4% võrreldes eelneva aastaga.

Maamaks on riiklik maks, mis laekub 100%-liselt kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvesse. Maamaksu määr on kohalikel omavalitsustel õigus ise kehtestada etteantud vahemiku piires. Maamaksu määrad on Mäksa valla territooriumil alates 2014 aastast 2,0% maa maksustamishinnast aastas, välja arvatud põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritavaal maal ja looduslikul rohumaal, mille maamaksustamismääraks on 1,5% maa maksustamishinnast aastas.

2.2 Muud tulud

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad ametiasutuse ja hallatavate asutuste majandustegevusest saadavad tulud. Vabade õpilas- ja lasteaiakohtade täitmiseks osutab Melliste Lasteaed-Algkool koolitusteenust teiste kohalike omavalitsuste õpilastele ja eelkooliealistele lastele. Teised omavalitsused osalevad kooli ja lasteaiategevuskulude katmisel. 2015.aastal on Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud kooli õppekoha tegevuskulu piirmääraks 91 eurot ühe kuu kohta. Melliste lasteaias on ühe õppekoha tegevuskulu maksumuseks kinnitatud 360,80 eurot kuus. Melliste lasteaiategevusest laekub tulu vanemate poolt kaetavast osast, mille tasumääraks on kehtestatud 10 eurot kuus ja toitlustuskulude katmisest ~1,5 eurot ühe toidupäeva eest.

Melliste Algkool-Lasteaia spordisaal pakub tasulise teenustena ruumide rentimist ja sportlaste toitlustamisest. Tulu laekub ka vallale kuuluvate munitsipaaleluruumide ja mitteiluruumide hoolduskulude katteks.

*Mäksa valla eelarvestrateegia 2016-2019
vallavolikogu määrus*

Tasandusfondi peamine eesmärk on tasandada kohalike omavalitsuste omavahelisi võimalusi kulude tegemisel. Eelarvestrateegias on tasandusfondi laekumise prognoosimisel arvestatud eelmise aasta maksulaekumisi ja Mäksa valda sissekirjutatud elanike arvu. Kui tulumaksu laekumine osutub planeeritust suuremaks siis tasandusfondi eraldis väheneb.

Toetusfondi hariduskulude ja sotsiaalse kaitse kulude katteks on arvestatud 2015. aasta baasil järgnevateks aastateks väikese kasvuga.

Muude saadud toetused tegevuskuludeks on planeeritud stabiilsena 2019. aastani. Mäksa vald teeb pingutusi sihtotstarbeliste toetuste hankimiseks, taotledes võimalusel vahendeid erinevatest programmidest.

Muud tegevustulud koosnevad olulises osas kaevandamisõiguse tasust ja laekumistest vee erikasutusest.

Tabel 2. Muude tegevustulude laekumise prognoos aastani 2019

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Tulud kaupade ja teenuste müügist	395 127	418 620	141 620	141 620	141 620	141 620
Saadavad toetused tegevuskuludeks	420 280	406 591	379 775	365 792	375 928	393 572
sh tasandusfond	197 151	144 106	113 775	99 792	109 928	127 572
sh toetusfond	157 435	196 925	200 000	200 000	200 000	200 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	65 694	65 560	66 000	66 000	66 000	66 000
Muud tegevustulud	71 055	70 050	72 000	72 000	74 000	74 000

3. Põhitegevuse kulude prognoos

3.1 Põhitegevuse kulud

Valla põhitegevuse kulude mahuks on prognoositud 2016. aastaks 1,41 miljonit eurot. Prognoosiperioodil ei ole arvestatud majandamiskulude suurenemisega. Majanduskulud vähenevad 2016. aastal, seoses sotsiaalhoolekande (hooldekodu) kulude vähenemisega. Personalikulud suurenevad keskmiselt 5% aastas, antavad toetuste täitmine 2015 aastal on suurenenud võrreldes 2014 aastaga ~15% võrra ning järgnevad perioodid on kulu prognoositud ilma muutusteta.

Tabel 3. Põhitegevuse kulude prognoos aastani 2019

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	1 439 921	1 666 531	1 410 370	1 448 140	1 492 800	1 534 440
Antavad toetused tegevuskuludeks	119 495	137 320	137 000	137 000	137 000	137 000
Muud tegevuskulud	1 320 426	1 529 211	1 273 370	1 311 140	1 355 800	1 397 440
sh personalikulud	749 927	889 211	755 370	793 140	832 800	874 440
sh majandamiskulud	560 169	614 611	508 000	508 000	508 000	508 000
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>						
	7 385	6 111	4 265	4 391	4 520	2 699
sh muud kulud	10 330	25 389	10 000	10 000	15 000	15 000

Eelarvestrateegias on arvesse võetud järgmised üle eelarveaasta ulatuvad lepingujärgsed kulud:

- valla asutuste ja tänavavalgustuse elektrienergia ja võrguteenuste tasud;
- veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuste tasud;
- hoonete kütmiseks kütuste ostmine;
- sideteenuste (andmesideühendus, tavatelefon ja mobiilside) tasud;
- infosüsteemide hoolduse ja majutuse tasud;
- postiteenuste tasu;
- valveteenuste tasu;
- sõidukite ülalpidamine (liisingumaksud, kindlustus, hooldus, remont
- sõidukitele - sotsiaalvaldkond 3, majandusvaldkonnas 1, vallavalitsuses 1)
- vallale kuuluvate hoonete kindlustamine;
- inventari rent, remont ja hooldus;
- infotehnoloogia tarkvara hooldus;
- elektriseadmete ja – süsteemide käiduteenuste tasud;
- hoonete ja ruumide korrashoiuteenuste tasud;
- soojusenergiaga varustamise tasud;
- hoonete küttesüsteemide hooldamise tasud;
- ohtlike jäätmete ja prügiveo tasud, varjupaigateenus;

- vallateede hooldus- ja lumetõrjetööd;
- õpilaste koolitransportteenuse tasu;
- bussiliinide doteerimine;
- kooli õppematerjalide soetamine;
- kooli ja lasteaia toiduainetega varustamise ja toitlustusteenuse osutamise tasu;
- valla sotsiaaltoetuste maksmise korrast tulenevad väljamaksed.

Tabel 4. Mäksa valla põhitegevus

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	1 747 452	1 812 661	1 545 995	1 568 620	1 618 828	1 676 067
Maksutulud	860 990	917 400	952 600	989 208	1 027 280	1 066 875
sh tulumaks	816 266	880 000	915 200	951 808	989 880	1 029 475
sh maamaks	44 724	37 400	37 400	37 400	37 400	37 400
Tulud kaupade ja teenuste müügist	395 127	418 620	141 620	141 620	141 620	141 620
Saadavad toetused tegevuskuludeks	420 280	406 591	379 775	365 792	375 928	393 572
sh tasandusfond	197 151	144 106	113 775	99 792	109 928	127 572
sh toetusfond	157 435	196 925	200 000	200 000	200 000	200 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	65 694	65 560	66 000	66 000	66 000	66 000
Muud tegevustulud	71 055	70 050	72 000	72 000	74 000	74 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 439 921	1 666 531	1 410 370	1 448 140	1 492 800	1 534 440
Antavad toetused tegevuskuludeks	119 495	137 320	137 000	137 000	137 000	137 000
Muud tegevuskulud	1 320 426	1 529 211	1 273 370	1 311 140	1 355 800	1 397 440
sh personalikulud	749 927	889 211	755 370	793 140	832 800	874 440
sh majandamiskulud	560 169	614 611	508 000	508 000	508 000	508 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	7 385	6 111	4 265	4 391	4 520	2 699
sh muud kulud	10 330	25 389	10 000	10 000	15 000	15 000
Põhitegevuse tulem	307 531	146 130	135 625	120 480	126 028	141 627

Põhitegevuse tulude ja kulude vahe on planeeritaval perioodil positiivne. Tulude - kulude positiivset vahet kasutatakse investeringute finantseerimiseks ning olemasolevate laenude teenindamiseks.

Põhitegevuse kulud valdkondadena on jaotatud katteallikate alusel järgmiselt:

- saadud toetuste arvelt;
- muude vahendite arvelt.

Saadud toetused on valdkonnale sihtotstarbeliselt tegevuskulude katmiseks eraldatud vahendid. Hariduse valdkonnale toetusfondist eraldatud õpetajate palgad, õppevahendid, koolilõuna, ühisüritused ja hariduse investeringu komponent kui tehakse jooksvat remonti. Sotsiaalse kaitse valdkonnale toimetulekutoetuste maksmise vahendid, puudega laste hooldajatoetus, sots teenuste korraldamise toetus. Samuti eraldised riigilt teede hoiuks, raamatute soetamiseks, koolipiima ja juurviljade toetused, õppelaenude kustutamiseks eraldatud vahendid jms. Sihtotstarbelised toetused on ka projektipõhiselt eraldatud vahendid. Muud vahendid on valla eelarvest eraldatud vahendid personali-, majandamis- ja muude kulude katmiseks.

Mäksa valla eelarvestrateegia 2016-2019
vallavolikogu määrus

Tabel 5. Kulude jaotus valdkonniti

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	167 247	222 992	224 438	226 413	569 719	248 374
Põhitegevuse kulud	156 170	204 892	210 450	218 840	232 560	241 630
sh saadud toetuste arvelt	0	857	800	800	800	800
sh muude vahendite arvelt	156 170	204 035	209 650	218 040	231 760	240 830
Investeeringustegevuse kulud	11 077	18 100	13 988	7 573	337 159	6 744
sh saadud toetuste arvelt	0	4 000	4 000	0	300 000	0
sh muude vahendite arvelt	11 077	14 100	9 988	7 573	37 159	6 744
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	0	0	0	0	0	0
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	0	0	0	0	0	0
03 Avalik kord ja julgeolek	25	50	50	50	50	50
Põhitegevuse kulud	25	50	50	50	50	50
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	25	50	50	50	50	50
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	201 704	165 924	561 616	221 880	176 240	683 690
Põhitegevuse kulud	85 553	104 924	106 616	108 880	111 240	113 690
sh saadud toetuste arvelt	49 017	46 516	50 000	50 000	50 000	50 000
sh muude vahendite arvelt	36 536	58 408	56 616	58 880	61 240	63 690
Investeeringustegevuse kulud	116 151	61 000	455 000	113 000	65 000	570 000
sh saadud toetuste arvelt	0	0	287 000	0	0	400 000
sh muude vahendite arvelt	116 151	61 000	168 000	113 000	65 000	170 000
05 Keskkonnakaitse	25 530	25 150	22 590	16 060	16 540	17 040
Põhitegevuse kulud	11 825	15 150	15 590	16 060	16 540	17 040
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	11 825	15 150	15 590	16 060	16 540	17 040
Investeeringustegevuse kulud	13 705	10 000	7 000	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	9 000	7 000	5 000	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	4 705	3 000	2 000	0	0	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	29 577	36 714	129 250	123 800	24 370	164 950
Põhitegevuse kulud	28 303	34 464	23 250	23 800	24 370	24 950
sh saadud toetuste arvelt	7 362	11 870	5 000	5 000	5 000	5 000
sh muude vahendite arvelt	20 941	22 594	18 250	18 800	19 370	19 950
Investeeringustegevuse kulud	1 274	2 250	106 000	100 000	0	140 000

*Mäksa valla eelarvestrateegia 2016-2019
vallavolikogu määrus*

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
07 Tervishoid	4 584	4 850	5 000	5 000	5 000	5 000
Põhitegevuse kulud	4 584	4 850	5 000	5 000	5 000	5 000
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	4 584	4 850	5 000	5 000	5 000	5 000
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	0	0	0	0	0	0
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon	89 106	120 459	118 560	115 670	268 560	124 290
Põhitegevuse kulud	88 890	107 709	111 560	115 670	118 560	124 290
sh saadud toetuste arvelt	0	4 149	5 000	5 000	5 000	5 000
sh muude vahendite arvelt	88 890	103 560	106 560	110 670	113 560	119 290
Investeeringustegevuse kulud	216	12 750	15 000	0	150 000	0
sh saadud toetuste arvelt	0	0	0	0	127 500	0
sh muude vahendite arvelt	216	12 750	15 000	0	22 500	0
09 Haridus	701 539	817 037	1 159 947	928 760	848 130	868 080
Põhitegevuse kulud	687 385	792 286	809 947	828 760	848 130	868 080
sh saadud toetuste arvelt	146 436	183 237	183 000	183 000	183 000	183 000
sh muude vahendite arvelt	540 949	609 049	626 947	645 760	665 130	685 080
Investeeringustegevuse kulud	14 154	24 751	296 700	100 000	0	0
sh saadud toetuste arvelt		18 743	252 200	85 000	0	0
sh muude vahendite arvelt	14 154	6 008	44 500	15 000	0	0
10 Sotsiaalne kaitse	383 686	402 206	127 907	131 080	136 350	139 710
Põhitegevuse kulud	377 186	402 206	127 907	131 080	136 350	139 710
sh saadud toetuste arvelt	20 720	22 401	22 200	22 200	24 200	24 200
sh muude vahendite arvelt	356 466	379 805	105 707	108 880	112 150	115 510
Investeeringustegevuse kulud	6 500	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	2 464	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt	4 036	0	0	0	0	0

4.1 Investeeringud

Investeeringute nimekiri 2016-2026

- Vallateede rekonstrueerimine (teede järjestus vastavalt teehoiukavale)
- Võõpste raamatukoguhuone vee-, reovee- ja küttesüsteemi rajamine
- Melliste järve puhastamine
- Melliste koolihoone renoveerimine
- Poka kuivati renoveerimine
- Melliste noortekeskuse renoveerimine
- Kastre Kultuuriaida renoveerimine

- Tänavavalgustuse rekonstrueerimine energiasäästlikumaks
- Võõpste avaliku supuskoha arendamine
- Vanajõe puhkekoha rajamine (Luunja silla all olev saar)
- Veskimäe puhkekoha (Emajõe ääres) arendamine
- Kergliiklustee Melliste- Vana-Kastre ehitamine
- Agalijärve avalik supuskoht
- Mänguväljakute ja spordirajatiste rajamine suuremates külades
- Melliste- Poka kergliiklustee rajamine
- Marjamäe puhkeala rajamine (Melliste kooli ja bussijaama vaheline ala)
- Multifunktsionaalse vallahoone ehitamine (ühes hoones vallamaja, noortekeskus, raamatukogu, kultuuriruum, perearstikeskus)
- Mäksa mõisa Von Esseni hauakambri renoveerimine
- Mäksa vallamaja elektri- ja küttesüsteemi rekonstrueerimine

Investeeringutegevuse kulud valdkondadena on jaotatud katteallikate alusel järgmiselt:

- saadud toetuste arvelt;
- muude vahendite arvelt.

Projektide realiseerimiseks kaasatakse Euroopa Liidu struktuurifondide toetusvahendeid lähtuvalt ette antud omafinantseeringu protsendist.

Muud vahendid on valla eelarvest eraldatud vahendid, milliseid kasutatakse investeeringutegevusega seotud kulude katmiseks. Omavahenditena on võimalik prognoosida ka pikaajalise pangalaenu vahendeid.

Investeeringutegevuses on kajastatud finantstulud ja finantskulud. Finantstuludeks on Vallavalitsuse pangakontodel olevate vabade vahendite üleöödeposiidist saadavad tulud. Finantskuludeks on pikaajaliste pangalaenude teenindamisega seotud intressikulud.

Eelarvestrateegias aastateks 2016-2019 kavandamata investeeringud viiakse ellu antud perioodil täiendavate vahendite olemasolu korral.

Mäksa valla eelarvestrateegia 2016-2019
vallavolikogu määrus

Tabel 6. Investeeringud aastatel 2016-2019

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
10 Hooldekodu „Härmalõng“ varuväljapääsu ehitamine	6 500	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	2 464					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	4 036					
09 Melliste Algkool-Lasteaed rekonstrueerimine		22 051	296 700	100 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		18 743	252 200	85 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		3 308	44 500	15 000		
04 Vallateede renoveerimine	114 903	61 000	80 000	113 000	65 000	70 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	114 903	61 000	80 000	113 000	65 000	70 000
05 Mäksa mõisa Von Esseni hauakambri restaureerimine	13 705	10 000	7 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	9 000	7 000	5 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	4 705	3 000	2 000			
08 Võõpste raamatukogu vee-ja kanalisatsiooni ehitamine, küttesüsteemi rajamine	0	12 750	15 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		12 750	15 000			
04 Kergliiklustee Melliste-Poka ehitamine		0	375 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			287 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		0	88 000			
06 Tänavavalgustuse rekonstrueerimine energiasäästlikumaks		0	80 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			68 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			12 000			
06 Agalijärve avalik supluskoht		0	20 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			16 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			4 000			
06 Melliste järve puhastamine		2 250	6 000	50 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	4 000	42 500		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		2 250	2 000	7 500		
01 Vallamaja elektrisüsteemi rekonstrueerimine		9 135	6 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		4 000	4 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		5 135	2 000			
06 Veskimäe puhkeala		0	0	40 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>				36 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				4 000		
06 Võõpste Vorstijärve supluskohta korrastamine		0	0	10 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>				8 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				2 000		
08 Melliste noortekeskuse renoveerimine		0	0	0	150 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					127 500	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					22 500	
01 Multifunktsionaalse vallahoone ehitamine		0	0	0	330 000	0

Maksa valla eelarvestrateegia 2016-2019

	11 volikogu määrus					
sh toetuse arvelt					300 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					30 000	
06 Vanajõe puhkekoht		0	0	0	0	100 000
sh toetuse arvelt						90 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						10 000
06 Marjamaa puhkeala		0	0	0	0	40 000
sh toetuse arvelt						30 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						10 000
04 Melliste-Vana-Kastre kergliiklustee		0	0	0	0	500 000
sh toetuse arvelt						400 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						100 000
Eelpool nimetamata muud projektid kokku	16 892	2 700	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	16 892	2 700				
KÕIK KOKKU	152 000	119 886	885 700	313 000	545 000	710 000
sh toetuse arvelt	11 464	29 743	636 200	171 500	427 500	520 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	140 536	90 143	249 500	141 500	117 500	190 000

5. Finantseerimistegevus

5.1 Kohustused

Finantseerimistegevuses on kajastatud:

- Kohustuste võtmine
- Kohustuste täitmine

Kohustuste võtmine on laenude, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ning kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.

Kohustuste täitmine on võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel. Seisuga 31.08.2015 oli Maksa Vallavalitsusel üks kehtiv laenuleping.

- Laenuleping nr 2005049228, maksetähtaeg 15.12.2015, intress 6 kuu Euribor + marginaal 3,05%.

2015 aasta seisuga oli Maksa valla netovõlakoormus 29,0%. Laenude võtmist reguleerib Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus.

Graafikujärgsed kapitalirendi maksed AS Riigi Kinnisvarale

- Kapitalirendileping nr 13.04.2006, maksetähtaeg 15.03.2026, intress 12 kuu Euribor + marginaal 0,7% + THI 1,5%. Kapitalirendil on Melliste spordihoone.

*Mäksa valla eelarvestrateegia 2016-2019
vallavolikogu määrus*

Tabel 7. Laenukohustused

Laenu liik		Laenud	Kapitalirent	Kokku
Kokku	põhiosa	9 039	839 260	848 299
2015	põhiosa	9 039	39 067	48 106
2016	põhiosa	0	39 469	39 469
2017	põhiosa	0	39 469	39 469
2018	põhiosa	0	39 470	39 470
2019	põhiosa	0	39 470	39 470
2020-2026	põhiosa	0	642 315	642 315

Tabel 8. Finantseerimistegevus

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Finantseerimistegevus	-50 347	-48 110	-39 470	-39 470	-39 470	80 530
Kohustuste võtmine (+)	0	0				120 000
Kohustuste tasumine (-)	-50 347	-48 110	-39 470	-39 470	-39 470	-39 470
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	108 337	-988	-161 233	-67 963	-38 001	25 513
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	275 295	274 307	113 074	45 111	7 110	32 623
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	857 670	807 879	768 409	728 939	689 469	769 999
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	7 385	6 111	4 265	4 391	4 520	2 699
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	582 375	533 572	655 335	683 828	682 359	737 376
Netovõlakoormus (%)	33,3%	29,4%	42,4%	43,6%	42,2%	44,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	1 747 452	1 087 597	927 597	941 172	971 297	1 005 640
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	1 165 077	554 025	272 262	257 344	288 938	268 264

6. Finantsdistsipliin

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse kohaselt on finantsdistsipliini tagamise meetmeteks:

- kinni pidamine nõuetest põhitegevuse tulemile;
- kinni pidamine netovõlakoormuse ülemmäärast.

Nende näitajate alusel saab otsustada kohaliku omavalitsuse finantsolukorra üle ning nende täitmata jätmise võib kaasa tuua sanktsioonid. Vastavalt seadusele leitakse finantsdistsipliini näitajad kohaliku omavalitsuse enda ja arvestusüksuse kohta. Ülevaate arvestusüksuse eelarvestrateegiast annab alljärgnev tabel:

Tabel 9. Mäksa valla finantsvõimekus

	2014 täitmine	2015 eeldatav täitmine	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve	2019 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	1 747 452	1 812 661	1 545 995	1 568 620	1 618 828	1 676 067
Põhitegevuse kulud kokku	1 439 921	1 666 531	1 410 370	1 448 140	1 492 800	1 534 440
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	7 385	6 111	4 265	4 391	4 520	2 699
Põhitegevustulem	307 531	146 130	135 625	120 480	126 028	141 627
Investeeringustegevus kokku	-148 847	-99 008	-257 388	-148 973	-124 559	-196 644
Eelarve tulem	158 684	47 122	-121 763	-28 493	1 469	-55 017
Finantseerimistegevus	-50 347	-48 110	-39 470	-39 470	-39 470	80 530
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	108 337	-988	-161 233	-67 963	-38 001	25 513
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	275 295	274 307	113 074	45 111	7 110	32 623
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	857 670	807 879	768 409	728 939	689 469	769 999
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	582 375	533 572	655 335	683 828	682 359	737 376
Netovõlakoormus (%)	33,3%	29,4%	42,4%	43,6%	42,2%	44,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	1 747 452	1 087 597	927 597	941 172	971 297	1 005 640
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	1 165 077	554 025	272 262	257 344	288 938	268 264

Põhitegevustulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga peab olema null või positiivne. Mäksa valla põhitegevustulem aastatel 2016 kuni 2019 on positiivne.

Netovõlakoormus on võlakohustuste ja likviidsete varade vahe. Võlakohustused on võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringkohustused, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtjaks täitmata jäänud kohustused, mis nõuavad tulevikus rahast loobumist. Likviidsed varad on raha ja pangakontodel olevad vahendid, osalused rahaturu- ja intressifondide aktsiates või osakutes ning soetatud võlakirjad.

Netovõlakoormuse arvutamisel lähtutakse KOFS § 34 lõikest 3 ja 4, mis sätestab, et netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. KOFS § 34 lõige 4 sätestab, et kui käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel arvutatud põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordne vahe on väiksem kui 60 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60 protsendini vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Finantsdistiipliini tagamise meetmete mittetäitmine omab õiguslikke tagajärgi alates 2012. aasta algusest. 2012.aasta lõpu seisuga peavad näitajad vastama seaduse nõuetele, vastasel juhul rakenduvad seaduses ette nähtud sanktsioonid.

Mäksa valla netovõlakoormus püsib võlakoormuse piirmääras.

6.1 Riskid ja võimalused

Eelarvestrateegia koostamise eesmärgiks on tagada valla finantspoliitika jätkusuutlikkus:

- positiivne eelarvetulem;
- reserve olemasolu;
- piisav laenu teenindamise võimekus;
- investeerimisvõimekus.

Käesolev eelarvestrateegia on koostatud lähtudes konservatiivsetest ja põhjendatud eeldustest, kuid eelolevatel aastatel võib esineda prognoose oluliselt mõjutavaid asjaolusid ja riske. Sündmusi, mis võivad parandada kohaliku omavalitsuse finantspositsiooni, võib nimetada võimalusteks, ning sündmusi, mis võivad halvendada kohaliku omavalitsuse finantspositsiooni, võib nimetada riskideks.

Võimalikud riskid, millel võib olla oluline mõju valla finantsolukorrale:

- prognoositust halvemaks kujunev majanduse olukord;
- ettevõtete pankrotistumine;
- võimalikust laenukoormuse kasvust tingitav surve eelarvepositsioonile;
- võimetus leida piisavalt soodsaid ressursse investeringute katmiseks;
- rahvastiku vananemisest tulenev maksutulude vähenemine.

Võimalused, mis võivad omavalitsuse finantspositsiooni parandada võrreldes baasstsenaariumiga:

- kavandatust paremast tulude laekumisest;
- projektidele sihtfinantseeringute saamise õnnestumisest;
- paremast makromajanduslikust olukorrast;
- soodsamatest laenu tingimustest.

Võimalus on arendada koostööd naaberomavalitsustega, et optimeerida kulusid ühistegevuse kaudu. Eelarvestrateegiaga on kujundatud valmisolek siseriiklike, Euroopa Liidu ja muude rahvusvaheliste programmide vahendite kaasamiseks Mäksa valla arendus- ja investeerimistegevuse finantseerimiseks. Seejuures tuleb arvestada, et iga tehtud investering mõjutab hiljem tegevustulusid ja – kulusid.

Mäksa valla tulubaasi domineerivaks allikaks on üksikisiku tulumaks. Eelarvestrateegias on tulumaksu laekumise üheks mõjutajaks ametlik prognoos elanikkonna sissetulekute (palga) kasvu osas. Tulumaksu laekumise vähenemine pingestab likviidsete varade seisut, mis võib tekitada vajadusi täiendava rahastamise või kulukärbete järele.

Maksumaksjate arvu oluline vähenemine toob paratamatult kaasa negatiivse likviidsete varade saldo ning sellest lähtuvalt ka vajaduse täiendavaks finantseerimiseks või kulukärbeteks. Ka maksumaksjate arvu muutustest tingitud kõikumine on valla finantsperspektiivile suure mõjuga.

7. Kokkuvõte

Eelarvestrateegia seob arengukavas toodud strateegiliste eesmärkide täitmise ning vastavad tegevused ja investeeringud reaalselt olemasolevate ressursidega. Eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulud on planeeritud suhteliselt konservatiivselt tagamaks valla finantsstabiilsus ja jätkusuutlik areng. Lähituleviku majandusarengu prognoosimine on keeruline, sest maailmajanduses valitseb ebamäärasus ning palju sõltub poliitilistest otsustest.

Prognoositud eelarvestrateegiaga suudab Mäksa vald täita finantsdistsipliini tingimusi vastavalt Rahandusministeeriumi kehtestatud normatiividele. Tänapäevaks on Mäksa vald saavutanud finants-situatsiooni, kus järgneval neljal aastal saab ellu viia (struktuurifondide võimalusi kaasates) valla

arengu seisukohalt olulisi investeeringuid. Eelarvestrateegias aastateks 2016-2019 kavandamata, kuid valla arengu jaoks olulised investeeringud viiakse ellu antud perioodil täiendavate vahendite olemasolu korral. (vt investeeringute nimekiri alajaotuses 4.1)

Samas on Mäksa valla eelarve tundlik väliskeskkonnast tulenevatele muutustele – eelarvetulude võimalikule vähenemisele (tulenevalt eelkõige maksumaksjate arvu vähenemisest või inimeste sissetulekute kasvutempo langusest) ja intressimäärade tõusule, millest tulenevalt tuleb kiiresti reageerida põhitegevuse kulude kokkutõmbamise ja planeeritud investeeringutest loobumisele.